

Ezan Arapça mı?

Dünyanın neresinde olursa olsun kendi diliyle okunan ezandan her millet aynı şeyi anlıyor, aynı çağrıyı duyuyor. İşitip itaat edenleri felaha ve salaha koşuyor. Ve ezan milletler, kültürler ve diller üstü vasfıyla her insanı kuşatıyor.

Yayın Tarihi : 10 Kasım 2018 Cumartesi (oluşturma : 2/22/2019)

Hüseyin Alan

1: Vahiy yoluyla insanlığa naklen duyurulan ilahi mesaj hiç bir zaman yerli, milli, kavmi nitelikte ve temelde olmadı. Bunların bir ürünü ve sonucu olarak da gelmedi. Bir çağa, bir nesle ve tarihi bir zaman dilimine has kalmadı. Bir tarihte bir yerden başlamasıyla oradan hareket edip evrenselleşmesinin farkını anlamak gerekir. Bu ikisi biri birine karıştırılmamalıdır. Zira İslam asla başladığı yere ait ve has olarak çakılıp kalmadı.

Peygamberlerin; gönderildikleri milletlerin dili ile konuşması, "dinin" o millete, o milletin "diline" has olduğu manasına gelmez. Gelmedi. Aksine:

Vahy; kendi mesajını, muradını, ifadesini elçisi vasıtasıyla geldiği milletlerin dili, kelimeleri, işaretleri, sembolleri ve deyişlerine giydirek duyurdu. O milletin anlayış ve kültürünü aştı, dilini değiştirdi, insanlığa ve çağa seslendi.

Peygamberler hangi kavmin dilini kullandıysa o dil milli, yerel olmaktan çıktı, o kavim kavim sınırlarını taşı; insanı muhatap alarak ilahi hüviyet kazandırdı, evrenselleştirdi; o dönemin tüm insanlığına hitap eder muhteva ve şekle dönüştürdü. Dinin kendisi de dili de son elçi Hz. Muhammed'le tamamlandı ve kıyamete kadar geçerli olmak kaydıyla, tüm insanlığa hitap eden tek geçerli mesaj halini aldı.

2: Bugün İngilizcenin dünya dili olması halini düşünürsek söylemeye çalıştığımızı meseleyi misalleyerek izah etmiş oluruz.

İngilizce epeydir bir dünya dilidir. Hangi özellikleriyle böylesi evrensel bir dil olmuştur? Bunu yalnızca emperyal yayılma ile izah etmek mümkün müdür? Roma imparatorluğu Britanyadan hem daha çok yayılmış hem de daha uzun yaşamıştı ama artık onların dili Latince uzmanlık alanı dışında konuşulmuyor.

İngilizce bu çağda ve elbette bu çağın şartlarıyla kayıtlı olarak evrensel bir dil hükmündeysen, İngilizcenin hemen tüm insanlığı etkisi altına alan bir "dinin dili" olmasındandır; liberal ideolojinin, kapitalist serbest pazar ekonomisinin, kurumsallaşmış yaygınlaşmış finans sisteminin yanında sekülerliğin, demokrasinin ve insan haklarının evrensel "dünya dinine" dönüşmesi sebebiyledir. Bu çağda yaygın taraftarı olan bir dinin dili olması nedeniyledir.

Elbet "bu dinin" evrensel düzeyde siyasi hükümlerlik elde etmesi bunda etkin bir unsurdur fakat "dilin taşıdığı mesajın" bir millete, döneme, coğrafyaya has olmayıp tüm insanlığa ve çağlara hitap ediyor ve kabul görüyor oluşunun önemi göz ardı edilmemelidir. Bu haliyle İngilizce artık yalnızca İngiliz milletine has bir dil değildir.

3: Şu halde Allah'tan insanlara gelenlerin toplandığı mushaflaşmış Kur'an'ın dili, Arap milletinin "milli dili" değildir. Mesajların Araplardan başlaması onların diline herhangi bir imtiyaz yahut tekel olma vasfı vermediği gibi, İslamın evrensel kıldığı kendi dilini Arapçaya müdahale ederek gerçekleştirdiği için mesajını Araplarla sınırlamaz. Bu sebeple Arap dilini bilmek İslamı bilmek manasına gelmez. Gelmiyor da zaten.

Şu halde ezanın dili Arapça değildir. Tabiri caizse Kur'an'cadır. Nerde kaldı Türkçesi veya başkacası olsun.

4: Ezanın sözlerinde geçen Hz Muhammed ile ilgili olan kısımları Adem, Nuh, Süleyman, Eyyüb, Musa, İsa vs ile (bahsedilmeyenlerin tümü dahil) değiştirin, Muhammed'den önceki aynı İslama şahadet eden sözleri bulursunuz. En son Resul ve Nebi Muhammed olduğu için onun ismi bu günkü ezanda anılıyor.

Dili rengi kültürü tarihi farklı farklı olan, tarihi zaman dilimlerinde sırasıyla gelip gelip giden insanlığa;

Felah ermenin, salaha ulaşmanın tek yolunun; yegane sözü dinlenecek büyüğün, yegane ilah olan Allah'ın sözlerini işitip itaat etme şartına bağlı olduğunu, Nebi ve Resullerin bu ilahi duyuruya şahitlik ettiklerini, bu şahitliği tasdik ederek şahitlik ettiklerini ifade edenlerin dilinde ezan; nasıl milli bir dille, sınırlı bir çağla, belirli bir milletle kayıtlı tarihi zaman dilimlerine has kılınabilir?

5: Nihayet bu gün ezan Çin'de Çince, Hindistan'da Hintçe, Arabistan'da Arapça, Almanya'da Almanca, Rusya'da Rusça, Fransa'da Fransızca, İranda Farsça, Amerika'da İngilizce okunmuyor.

Böyle olmadığı için dünyanın neresinde olursa olsun kendi diliyle okunan ezandan her millet aynı şeyi anlıyor, aynı çağrıyı duyuyor. İşitip itaat edenleri felaha ve salaha koşuyor. Ve ezan milletler, kültürler ve diller üstü vasfıyla her insanı kuşatıyor.

Ezanın çağrısı, şahadet ettiği duyurusu bir milli dile has olsaydı sadece o dili konuşan millet duyardı. O milletle unutulur giderdi. Başkaları bilmezdi. Dolayısıyla biz de bu gün onu duymazdık; ne Ademi Nuh'u, Ne Süleyman'ı Eyyub'u, Ne İsa'yı Musa'yı ve adları anılmayan diğerlerinde olduğu gibi ne de Muhammed'i. Ve onların neye şahitlik ettiklerini.

İktibas

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Ezan Arapça mı?